

ВРАХУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ АСПЕКТІВ КОНВЕРСІЇ БІОСИРОВИНИ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ОРГАНІЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Кухарець В.В., к.е.н., ст. викл.
Житомирський національний агроєкологічний університет

Для отримання статусу виробника органічної продукції підприємства мають здійснити певні етапи переходу господарства на органічне виробництво сільськогосподарської продукції та сировини. Перші два етапи – підготовчий та перехідний потребують найбільших витрат фінансових ресурсів, причому, отримати доходи від органічної діяльності теоретично можливо лише на третьому та четвертому етапі [1, 2, 5].

Однак, для виробника сільськогосподарської органічної продукції важливим є не лише отримання якомога більшого прибутку, а й збереження якості основного засобу виробництва – землі. Виникає соціально-економічна проблема раціонального використання сільськогосподарських угідь, в тому числі ріллі. Для більш ефективного використання даного ресурсу необхідно звернути увагу на можливість раціонального використання усієї виробленої сільськогосподарської органічної продукції.

Слід відмітити, що в дослідженнях із питань ефективності виробничої діяльності аграрних підприємств поступово спостерігається зміщення аспектів у напрямку раціонального поєднання економічних та екологічних інтересів. Все частіше економічна система розглядається як певна з'єднувальна ланка систем «природа» - «суспільство», що визначає ефективність та спосіб

трансформації природних ресурсів у засоби життєдіяльності людей.

У сучасних умовах сільськогосподарського органічного виробництва взаємозв'язок економічних та екологічних факторів необхідно формалізувати в напрямку отримання можливості створення екологічно чистих виробництв на основі безвідходних технологічних структур; формування безвідходних структур виробництва органічної сільськогосподарської сировини; шляхів покращення екологізації виробництва без зростання витрат. Екологізацію виробництва слід пов'язувати не стільки з вирішенням проблем видалення і нейтралізації відходів, скільки з попередженням їх виникнення. Тобто, раціональне ведення господарської діяльності аграрних підприємств передбачає не лише зменшення шкідливих викидів у природне середовище, а й комплексне використання одержаної сільськогосподарської продукції для попередження утворення шкідливих речовин. Досягати цієї мети можливо насамперед через запровадження технологічних схем комплексного використання отриманої сільськогосподарської продукції органічним підприємством.

Поєднання головних та допоміжних галузей мають відповідати потребам споживачів у органічній сільськогосподарській продукції та покращувати умови використання земельних та трудових ресурсів підприємства. Завдяки оптимальному поєднанню галузей забезпечується такий розвиток виробництва, за якого найбільш ефективно використовуються виробничі ресурси, земля, праця та інші. В органічному господарстві спосіб поєднання рослинництва, тваринництва та переробки побічної органічної продукції є ефективним і дозволяє вирішити комплекс проблем - утилізувати відходи тваринництва, отримувати біопаливо і органічні добрива.

Використання побічної органічної сировини на енергетичні цілі надасть можливість сільськогосподарським органічним підприємствам не лише заощадити значні фінансові ресурси та спрямувати їх на інноваційне відновлення основного виробництва, а й зменшити забруднення атмосферного повітря. Тому особливу увагу слід приділяти не тільки ролі та значення біомаси для забезпечення надійності енергопостачання та економічного розвитку, а й зниженню негативного техногенного впливу на навколишнє середовище.

На зміну типовій структурі агроєкосистеми органічного господарства варто запровадити таку, яка б передбачала: вирощування культур у відповідній сівозміні; виробництво основної органічної продукції рослинництва та тваринництва; виробництво органічних кормів для тваринництва та птахівництва; виробництво тепла та енергії із біогазу отриманого в результаті зброджування продуктів

життєдіяльності тварин та птиці; підготовку та використання деякої частки незернової частини урожаю на теплові потреби; виробництво компосту, з використанням біологічної конверсії органічної сировини; виробництво рідкого біопалива – дизельного палива та етанолу [3, 4].

Замкнений цикл між рослинництвом і тваринництвом в органічному господарстві можна забезпечити шляхом створення біогазової установки та використання відходів ферментації гною великої рогатої худоби як органічних добрив у процесі вирощування сільськогосподарських культур. Такі добрива в умовах можуть забезпечити зростання врожайності з одночасним покращенням агрохімічних показників ґрунту і якості продукції. Проте, норми застосування органічних добрив - відходів біогазової установки, потребують екологічної регламентації [5].

Рис.1. Місце конверсії побічної органічної сировини у виробничій діяльності сільськогосподарського органічного підприємства

Усвідомлення того, що впровадження певних заходів може призвести до зростання ефективності господарської діяльності органічного підприємства, стане певним кроком до збільшення обсягів

залучення побічної органічної продукції сільськогосподарського виробництва як джерела отримання грошових надходжень шляхом адекватної організації органічного виробництва.

Список літератури

1. Безус Р.М. Організаційно-економічні засади ефективного розвитку органічного агровиробництва: монографія / Р.М. Безус. - Дніпропетровськ: Вид-во «ЛізуновПресс», 2014. - 380 с.

2. Захарова Д.С. Ефективність виробництва органічної продукції сільськогосподарських підприємств: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Д.С. Захарова. – Рівне, 2015. – 216 с.

3. Кухарець С. М. Регулювання використання органічних ресурсів для виробництва біопалива / С. М. Кухарець, Г. А. Голуб // Сільськогосподарські машини: зб. нук. ст. – Луцьк, 2013. – Вип. 24. – С. 187–194.

4. Кухарець С. Н. Обеспечение рационального использования сырья для получения биотоплива в агропромышленном комплексе / С. Н. Кухарець, Г. А. Голуб, С. В. Драгнев // Motrol. Commission of motorization and energetics in agriculture. – 2013. – Vol. 15, No 4. – P. 69–76.

5. Сальнікова А.В. Науково-організаційні засади органічного виробництва продукції рослинництва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук спец. 03.00.16 - екологія / А.В. Сальнікова. – К., 2015. - 23 с.